

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 F. Mendelssohn-Bartholdy - Die Hebriden

---

1 maximumscore 1

orgelpunt

2 maximumscore 2

- akkoord maat 1+2: b-mineur/b-klein/b 1
- akkoord maat 5+6: fis-mineur/fis-klein/fis 1

Opmerking

De antwoorden 'B', en 'Fis' mogen niet goed gerekend worden.

3 maximumscore 2

twee van de volgende:

- De melodie is hoger.
- De melodie is sequensmatig dalend. / Maat 11+12 en maat 13+14 zijn lager dan respectievelijk maat 9+10 en maat 11+12.
- De melodierichting van maat 13 en 14 is (gedeeltelijk) anders (dan maat 5 en 6). / Maat 13 en 14 beginnen en eindigen met een stijgend interval.
- Maat 13 en 14 bestaan uit meer noten / hebben een ander ritme (dan maat 5 en 6).

per juist antwoord 1

Opmerking

De instrumentatie wordt buiten beschouwing gelaten.

4 maximumscore 3

per haak geheel juist

1

Opmerkingen

Als het toonhoogteverloop onder geen enkele haak geheel juist is, maar het ritme onder elke haak wel geheel juist is, 1 scorepunt toekennen.

Als het ritme onder geen enkele haak geheel juist is, maar het toonhoogteverloop onder elke haak wel geheel juist is, 1 scorepunt toekennen.

5 maximumscore 3

- hoge houtblazers, een van de volgende: 1
  - herhalen van motieven (uit thema 1); ook goed: gebruik van sequens
  - dalende chromatische lijn voorafgaand aan het dominant (septiem)akkoord
  - hele maat aangehouden dominant (septiem)akkoord / hele maat aangehouden A7 (aan het eind)
- hoge strijkers, een van de volgende: 1
  - orgelpunt of een omschrijving hiervan (aan het begin van het fragment)
  - stijgende toonladderfiguren (in de tweede helft)
- lage strijkers, een van de volgende: 1
  - stijgende (vrijwel chromatische) baslijn
  - tweede helft snellere toonwisselingen
  - herhalend ritme (in de tweede helft)

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- gebruik gepunteerd ritme / fanfaremotief
- 'golvend' motief van zestiende noten in de strijkers
- herhaling van motieven
- gebruik van accenten
- het gelijktijdig optreden van stijgende en dalende figuren / toonladderfiguren
- gebruik van verminderde akkoorden / akkoorden met veel spanning

per juist antwoord

1

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

7 C

8 D

9 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- overgangsdynamiek
- toenemende chromatiek
- brede, naar een climax voerende melodische bogen
- leidtoonspanningen
- het werken met de klankkleur als compositorisch element

per juist antwoord

1

10 maximumscore 2

4 - 2 - 5 - 3 - 1

indien vijf antwoorden juist

2

indien drie (of vier) antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief antwoord een verder foutloze reeks ontstaat, 1 scorepunt toekennen.

Blok 2 H. Purcell - The Fairy Queen Suite, Overture

---

11 maximumscore 1

twee van de volgende:

- trompet(ten)
- fagot
- klavecimbel
- theorbe; ook goed: luit

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

12 maximumscore 3

partij 2 maatnummer: 4

partij 3 maatnummer: 11

partij 5 maatnummer: 11

partij 6 maatnummer: 9; ook goed: 13

indien vier antwoorden juist

3

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 3

maat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
partij 1			(b)	c	c			c	b		c			
partij 2		(c)				b		c		c				

	acht juist	zeven juist	zes juist	vijf juist	vier juist
vier antwoorden gegeven					1
vijf antwoorden gegeven				1	1
zes antwoorden gegeven			2	1	1
zeven antwoorden gegeven		2	2	1	1
acht antwoorden gegeven	3	2	2	1	1
negen antwoorden gegeven	2	2	1	1	0
tien antwoorden gegeven	2	1	1	0	0
elf antwoorden gegeven	1	1	0	0	0
twaalf antwoorden gegeven	1	0	0	0	0

Opmerkingen

In alle overige gevallen geen scorepunten toekennen.

Bij de beoordeling worden de twee gegeven antwoorden buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 1

een van de volgende:

- herhaling van het gepunteerd ritme (uit motief a)
- vergroting van het gepunteerd ritme aan het eind
- het tot stilstand komen van de doorgaande beweging van zestienden / overwegend kwartnoten in maat 12 en 13 / (meer) gebruik grotere notenwaarden

ook goed: Vanaf maat 13 (met opmaat) spelen alle instrumenten / ontbreken rusten.

Opmerking

Een antwoord als 'langzamer ritme' mag niet goed gerekend worden.

15 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Het thema wordt imitatorisch ingezet. / polyfone schrijfwijze; ook goed: Alle partijen zetten na elkaar het thema in.
- Alle inzetten zijn afwisselend op de tonica/I en dominant/V.

ook goed: divertimento (tussen inzet twee en drie)

per juist antwoord

1

16 maximumscore 1

C-majeur/C-groot/C en G-majeur/G-groot/G

Opmerkingen

De antwoorden 'c' en 'g' mogen niet goed gerekend worden.

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

De volgorde van de antwoorden heeft geen invloed op de score.

Blok 3 P.A. Grainger - Lincolnshire Posy, deel 1, 3 en 6

17 maximumscore 2

a - a - b - a' - a'' - a'' - b' - a'''

ook goed: a - a - b - a' - a'' - a'' - b' - a''

per haak geheel juist

1

18 maximumscore 1

1 - 3 - 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 1
polymetriek

20 maximumscore 2

indien drie maten juist 2
indien twee maten juist 1
indien minder dan twee maten juist 0

21 maximumscore 1

partij 1: piccolo
partij 2: klarinet
partij 3: hobo
partij 4: fagot

Opmerking

Alleen als alle antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

22 maximumscore 6

tussen partij 1+2 enerzijds en partij 3+4 anderzijds
• imitatietechniek: stemparen / stempaartechniek 1
• periode: renaissance 1

Opmerking

Het antwoord 'canon' wordt niet gevraagd.

partij 5

• begeleidingstechniek: bourdon / orgelpunt 1
• periode: middeleeuwen 1

slotakkoord

• interval: reine kwint 1
• periode: impressionisme 1

Opmerking

Het (rein) octaaf wordt buiten beschouwing gelaten.

23 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

per juist voorteken

1

25 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat de slotnoot door de verschillende partijen niet gelijktijdig / na elkaar bereikt wordt.

Blok 4 Latin-invloeden in de jazz- en popmuziek

26 maximumscore 2

eerste instrument: contrabas

tweede instrument: snaredrum

klankkleur: Uit een juist antwoord moet blijken dat er met brushes gespeeld wordt / dat er over het vel geveegd wordt.

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

27 C

28 B

29 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat er (veel) niet-laddereigen tonen worden gespeeld / dat er veel tonen in de melodie voorkomen die dissoneren met de grondtoon en/of tertsen en/of kwint van het akkoord.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- improvisatie
- saxofoon als solo-instrument
- gebruik van brushes

per juist antwoord

1

31 maximumscore 1

(hammond)orgel

32 maximumscore 1

twee van de volgende:

- De tweede riff eindigt meerstemmig.
- De inzet begint later / na de tel. / De eerste noot is korter.
- De laatste noot is hoger.

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

33 maximumscore 1

- 1 leadzang tel: 4
- 2 backing vocals tel: 2
- 3 leadzang tel: 1
- 4 backing vocals tel: 2

Opmerking

Alleen als alle antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

34 maximumscore 1

een van de volgende:

- In maat 1 t/m 8 wordt hetzelfde akkoord gespeeld. / In maat 5 en 6 wordt een tonica/I gespeeld (in plaats van een subdominant/IV).
- Couplet 2 is vooral gebaseerd op één akkoord / een tonica/I.

Opmerking

Een antwoord als 'De akkoorden zijn anders' is niet voldoende.

35 maximumscore 1

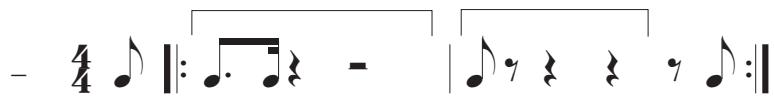
een van de volgende:

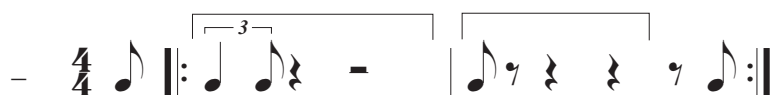
- (achtste) triool

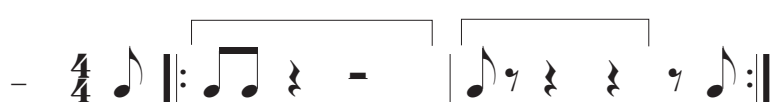

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 **maximumscore 2**
 een van de volgende:

–

–

–

per haak geheel juist

1

Opmerking

De eerste noot in maat 2 mag ook als zestiende noot of kwartnoot genoteerd worden, mits de rusttekens juist genoteerd zijn.

37 **maximumscore 2**
 twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- (hammond)orgel
- blazers
- eenvoudige harmonieën
- ruige / expressieve zang
- gebruik van syncopen

per juist antwoord

1

38 **maximumscore 2**
 twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- gebruik syncopen
- gelijktijdig optreden van meerdere ritmische patronen
- repeterende patronen / repeterende noten / herhalende motieven
- kleine notenwaarden

per juist antwoord

1

39 maximumscore 1

ook goed:

Opmerking

Alleen als het gehele antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

40 maximumscore 1

cowbell / agogobell(s); ook goed: koebel
conga('s); ook goed: bongo('s)

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

41 maximumscore 2

maat	1	2	3	4	5	6	7	8
	a	b	c	a'	a	b	c	a'

- maat 1 t/m 4 juist
- maat 5 t/m 8 juist

1
1

Opmerking

Als een kandidaat in maat 1 t/m 4 één fout heeft gemaakt en dezelfde fout ook bij 5 t/m 8 heeft gemaakt, 1 scorepunt toekennen.

42 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat in het tussenspel de inhoud van de tekst / 'rhythm of the island' / 'do the conga' / 'listen to the beat' verklankt wordt.

43 maximumscore 1

een van de volgende:

- De snaredrum klinkt alleen op de 2e tel.
- De snaredrum wordt minder bespeeld.

ook goed: De afterbeat ontbreekt.

44 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

45 maximumscore 2

- Het is gebaseerd op hetzelfde akkoordenschema 1
- Het gezongen begin(motief) is hetzelfde 1

Opmerking

De klankkleur wordt buiten beschouwing gelaten.

46 maximumscore 2

per haak geheel juist 1

47 maximumscore 1

een antwoord, bijvoorbeeld:

- gebruik kickbeat
- grotendeels met computer samengesteld / elektronische effecten
- drop
- build-up/climaxwerking

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 23 mei te accorderen.

Ook na 23 mei kunt u nog tot en met 8 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

- blok 1   F. Mendelssohn-Bartholdy - Die Hebriden
Slovak Philharmonic Orchestra o.l.v. Oliver Dohnányi
cd: Naxos EAS 122
partituur: Breitkopf & Härtel, Leipzig
- blok 2   H. Purcell - The Fairy Queen Suite, Overture
Les concert des nations o.l.v. Jordi Savall
cd: Alia Vox Heritage AVSA 9866
partituur: J.S. Shedlock
- blok 3   P.A. Grainger - Lincolnshire Posy, deel 1, 3 en 6
Tokyo Kosei Wind Orchestra o.l.v. Frederick Fennell
cd: Kosei KOCD-2818
partituur: S. & Co. Ltd 5009
- blok 4   Latin-invloeden in de jazz- en popmuziek
Stan Getz & Charlie Byrd
cd: Verve Record 831 368-2
Santana
cd: Sony Music 17-488544-10
Miami Sound Machine
cd: Sony Music 472332 2
Black Eyed Peas
cd: Epic 19439763752